

Libelle's
online
**MOESTUIN
GIDS**
- DEEL 5 -

Deel 5

JE MOESTUIN VOORBEREIDEN VOOR DE WINTER

In de herfst, rond eind oktober, valt het moestuinseizoen voor veel hobbytuiniers stil. De winter loert om de hoek en we genieten steeds meer van de gezelligheid binnen. Maar niet voor we onze groentebedden ook een warm dekentje hebben gegeven, want dat is toch wel nodig als je al een goeie basis wilt leggen voor een volgend moestuinseizoen! In dit laatste deel van onze online gids vertellen we jou wat je nu nog allemaal kunt doen.

VOORBEREIDEN OP HET NAJAAR

Je grond bedekken is nodig 3

DE GROND BEDEKKEN OP 3 MANIEREN

MANIER 1: Mulchen

Waarom mulchen? 3

Deze materialen kun je gebruiken 3

Herfsttip: zo maak je bladaarde 3

MANIER 2: Groenbemester zaaien

Zo zaai je groenbemesters..... 4

MANIER 3: Groenten blijven kweken

Te laat geoogst? Geen probleem!..... 4

De moestuin weer zaai- en plantklaar maken 4

FRUITSTRUIKEN AANPLANTEN

Fruitstruiken op kale wortel: zo plant je ze..... 5

Lekker snel: de kartontruc..... 5

NIET VERGETEN: MATERIAAL OPBERGEN

En plannen smeden voor volgend jaar! 5

VOORBEREIDEN OP HET NAJAAR

Na een hopelijk geslaagde zomeroogst rest je nog één belangrijke taak: je grond bedekt houden tijdens de herfst en winter. De drie meest gebruikte manieren om dat te doen zijn: mulchen, groenbemesters zaaien en wintergroenten kweken.

Je grond bedekken is nodig omdat...

- Elk plekje kale grond al gauw ingepalmd wordt door **snel-groeiend onkruid**, want in onze tuinen is grond zonder groen iets onnatuurlijks! Door de bodem te

bedekken, bespaar je jezelf dus veel wiewerk in het voorjaar.

- Je de grond zo **bescherm**t tegen winterse neerslag én je talloze **dier**tjes een perfecte overwinteringsplek biedt.
- De bodem juist bedekken

betekent dat je de bodem ook **extra gaat voeden**. Belangrijk, want elke geslaagde teelt in de moestuin start met een gezonde bodem.

DE GROND BEDEKKEN: DRIE MANIEREN

MANIER 1 Mulchen

Waarom mulchen?

Een dik deken van ongeveer 7 centimeter grove compost, bladeren, stro, grasmaaisel of een mengeling daarvan geeft je lege groentebed een gezonde boost. Die natuurlijke tuinresten composteren immers tot humus en zo'n natuurlijke bemesting komt je tuinbodem alleen maar ten goede.

Deze materialen kun je gebruiken:

- bladeren • hooi & stro • kruiden
- gazonmaaisel • snoei- en moes-tuinafval • fijne houtsnippers

Herfsttip: maak bladaarde als extra voedende mulch

Bladaarde is een soort mulch/compost, gemaakt van **geval**len herfstbladeren. Het is een makkelijke en goedkope bodemverbeteraar en zo ben je ook meteen van die berg bladeren verlost. Er zijn **verschillende manieren** om bladaarde te maken:

- Maak met kippengaas een **korf** van ongeveer 2 m² en zet die op een schaduwrijke plek. Gooi er al

je herfstbladeren in en laat de natuur zijn werk doen! Na ongeveer één jaar heb je kant-en-klare bladaarde.

- Laat de bladeren op het gazon liggen en **maai** ze mee met het gras. Zo krijg je een fijne mengeling van groen en bruin materiaal, dat meteen op de composthoop kan.
- Vul een grote **vuilniszak** met bladeren, duw goed aan, giet er water over, vouw de zak dicht en prik onderaan een paar gaten. Zet weg in de schaduw. Over ruim een jaar haal je er bladaarde uit.

Werk slimmer, niet harder: bedek je bodem!

MANIER 2

Groenbemester zaaien

Naast een dekentje van mulch kun je ook groenbemesters zaaien. Groenbemesters zijn **snel-groeiende planten** die je zaait na de hoofdoogst, om tijdelijk kale grond te bedekken. Ze voorkomen onkruidkieming, voegen stikstof toe, verminderen erosie en verluchten de grond.

Je kunt je groenbemester uitkiezen aan de hand van wat jij wilt verbeteren aan de grond, want er zijn **verschillende soorten**, die ook verschillende functies hebben. Zo maakt gele mosterd je grond weer luchtiger dankzij de diepere wortels. Of je kunt ook voor een mengeling van gewassen gaan.

Voorbeelden van groenbemesters zijn klaver, lupine, gele mosterd, luzerne, bladrammenas en winterrogge. Allemaal gewassen die je zaait om de grond van jouw moestuin te verbeteren, niet om ze daarna op te eten.

Winterrogge is een prima soort voor het najaar. Dankzij het hoge humusgehalte geeft winterrogge je grond een ware vitaminekuur. Je kunt het vanaf half oktober tot uiterlijk begin november zaaien.

Zo zaai je groenbemesters:

- 1 Werk** de grond oppervlakkig los, waarbij je wortels van overblijvende kruiden weghaalt.
- 2 Stamp** lichtjes **aan**, zodat de grond weer vlak wordt.
- 3 Zaai** breedwerpig, ongeveer 30 gram per vierkante meter.
- 4 Hark** lichtjes door om de zaden door de aarde te werken.

Tijd om de moestuin weer zaai- en plantklaar te maken?

Knip de groenbemester vlak boven de grond af en laat de blaadjes een dag of twee drogen voor je ze oppervlakkig onderwerkt met een spitvork. Wacht nadien twee weken zodat de - onder de grond gestopte - blaadjes de tijd hebben om te vergaan en je er opnieuw groenten op kunt planten of zaaien.

MANIER 3

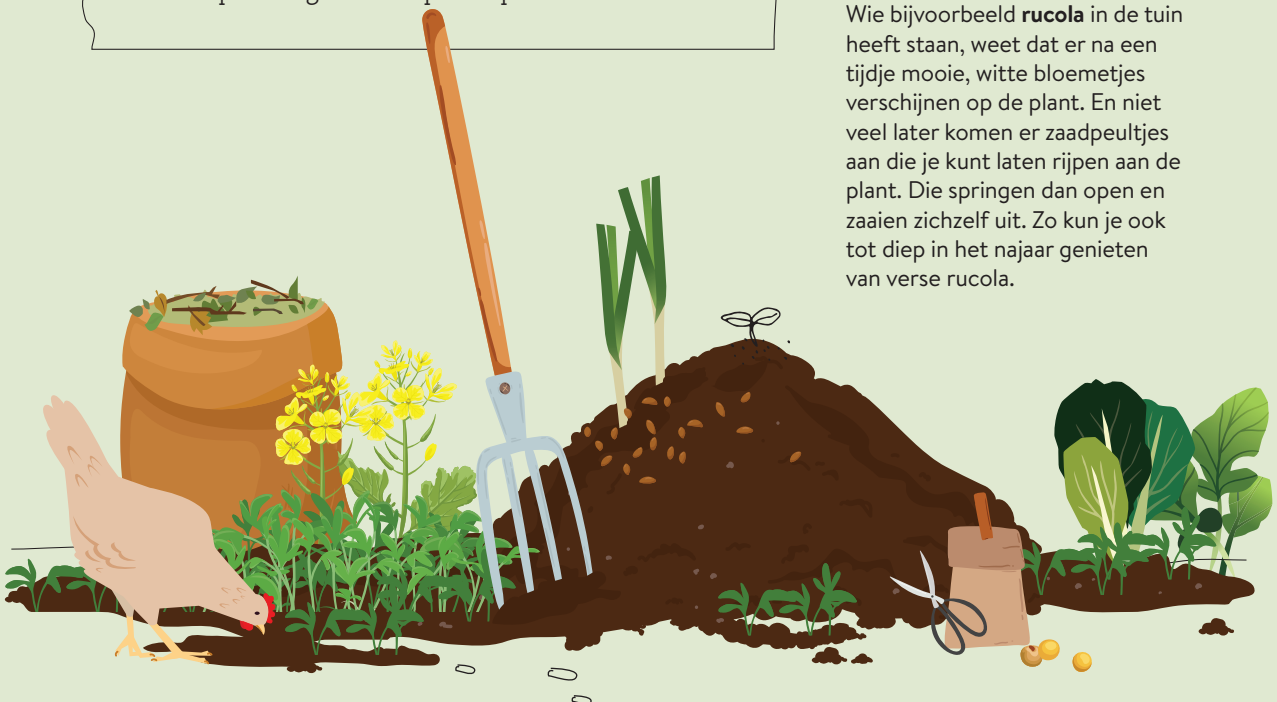
Groenten blijven kweken

Het kan natuurlijk zijn dat je **nog volop groenten hebt staan** waarvoor je moestuin vanzelf bedekt blijft: najaars- en wintergroenten die je weken of maanden geleden zaaide maar die nog niet klaar zijn om geoogst te worden. Denk aan allerlei **kolen, winterwortelen of winterprei**, bijvoorbeeld.

Maar ook met een **lege moestuin** kun je gewoon je moestuinjaar volop verderzetten. Als je wilt, kun je **nog tot oktober** je volledige grond inzaaien met tuinkers, rucola, winterkers, raapsteel, mosterd, **postelein of veldsla**.

Te laat geoogst? Perfect!

Staat er her en der nog wat **opgeschoten plantgoed**? **Laat maar staan!** Er zijn heel wat kruiden en groenten die na hun bloei zichzelf makkelijk uitzaaien. Goed voor ons én voor de natuur! Wie bijvoorbeeld **rucola** in de tuin heeft staan, weet dat er na een tijdje mooie, witte bloemetjes verschijnen op de plant. En niet veel later komen er zaadpeultjes aan die je kunt laten rijpen aan de plant. Die springen dan open en zaaien zichzelf uit. Zo kun je ook tot diep in het najaar genieten van verse rucola.

FRUIT

fruitstruiken aanplanten

Oktober en november zijn ook ideale maanden om een fruitstruik aan te planten. De struik kan wortelen in de nog warme aarde en op die manier goed aanslaan voordat het bovenste deel van de plant in rust gaat. Daardoor zal hij volgend voorjaar krachtiger groeien. Laat die snoepbesjes maar komen!

Fruitstruiken op kale wortel: zo plant je ze

Tussen half oktober en half maart kun je bij kwekers struiken op kale wortel kopen. Die zijn **minder duur dan exemplaren in pot**. Dit soort struik wordt opge-

kweekt in de volle grond en in de herfst, na het vallen van de bladeren, wordt hij uitgegraven. De wortels worden dan in jute of in een zwarte plasticfolie gewikkeld en moeten nadien zo snel mogelijk opnieuw de grond in:

- Zet de plant met zijn wortels eerst enkele uren of een hele nacht in een emmer **water**.

- **Graaf** een gat dat groot genoeg is voor alle wortels, zonder dat je moet gaan proppen.

- Maak het gat weer **dicht**, geef veel water en leg er een **dikke mulchlaag** op. Let op: leg geen te natte mulch tegen de stam of wortels, maar leg het liever in een kring rondom de plant. Zo voorkom je eventuele verrotting.

Lekker snel: de kartontruc!

Geen zin om nog te zaaïen of heb je een gebrek aan mulch of compost? Leg dan stukken karton in de moestuin. Het karton is tegen de lente zo goed als verteerd. Je moestuin blijft zo een hele winter beschermd tegen harde neerslag, waardoor je bodem korrelig en zacht blijft.

Nadeel: de slapende onkruidzaden profiteren mee van het verteerde karton.

MATERIAAL OPBERGEN... EN WEER PLANNEN!

Bonenstaken, tomatenspiralen en alle moestuinhelpmiddeltjes mogen nu opgeborgen worden op een droge plek. Maak ze eerst schoon met wat warm water en groene zeep. Je kunt eventueel ook alles eens ontsmetten, zodat je zeker geen schimmels meeneemt naar het volgende seizoen.

Op libelle.be/tuinmateriaal toont tuinexperte Laurence hoe je je tuingereedschap netjes opbergt.

Plannen smeden voor een volgend jaar!

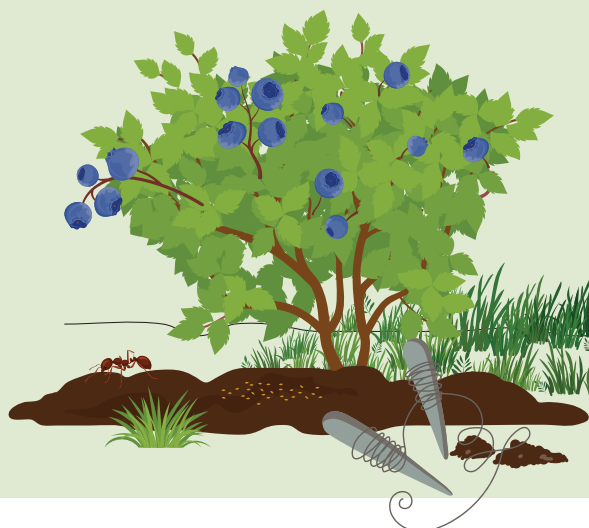
En dan *last but not least*... plan jouw moestuingeluk voor volgend jaar en **bestel in november en december zaadjes en plantgoed**.

Brainstorm met jezelf over een **teeltplan**: hoe wil je dat je moestuin er volgende zomer uit ziet, wat liep er goed en wat kon beter? En vergeet vooral de groenten niet van plaats te wisse-

len! Hoe dat ook alweer moest? Fris het nog eens op in deel 1 van deze moestuingids! **Veel plezier!**

10x zaaïen in de herfst en maandenlang genieten:

rucola, bosui, tuinboon, koriander, look, ui, paksoi, sla, lentekool, spinazie

Lieve
groentjes,
tot volgend
jaar?

Libelle